

ning af Sagen, som han ved sin berømmelige Valgtale den 14de Juni gjorde gjældende, og har Forslaget ved at indbringes her ikke gjort anden Nytte, saa har det dog gjort den Nytte, at han er kommen til at imødegaae os med Antydninger af forskjellig Art. Det var jo et smukt Billede, han opstillede for os, om den Trædemølle, der havde gjort et meget stærkt Indtryk paa ham, som han havde seet i Udlandet, og som han nu ved denne Leilighed kunde erindre. Jeg synes, at han maatte kunne sige sig selv, at, uagtet den store Modstand, som denne Lov igjennem lang Tid har mødt, vil det dog ikke kunne sammenlignes med at gaae i en Trædemølle, og at man derfor ikke af den Grund skulde lade Sagen falde. Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand, og hvis ikke han, saa enhver Anden, som staaer paa hans Side, vilde kunne have gjort os stærke Bebrejdelser, forsaavidt vi ikke nu vare fremkomne med Forslaget. Man har tidligere seet det fremført, at det kun var paa Skromt, vi arbejdede for denne Sag, at det ikke var vor Mening, at den skulde gennemføres, naturligtviis af Grunde, som man havde den Godhed at tillægge os, og som jeg ikke her skal fremsætte. Altsaa, hvorledes man end vilde stille sig, enten man indbragte Forslaget eller ikke, saa vilde den Slags Domme ramme os. Dette have vi naturligtviis meget godt forudseet; men jeg vil spørge den ærede Rigsdagsmand, om det vilde være rigtigt, naar man af sin inderste Overbeviisning føler, at en Sag bør drives igjennem, da saaledes at forlade den og derved vise, hvad han meente vi allerede

have vilst, at vi ikke selv troe paa den. Det stemmer ikke med min Mening om, hvad de, der arbeide for en stor og vigtig Sag, bør gjøre, at de skulde opgive den, fordi Modstanden til en Tid, og det endog saa igjennem en lang Tid, kan blive stor; jeg troer tværtimod, at der hører vedvarende Arbeiden til at drive Sagen fremad. Dersom man kunde høre Sagens Modstandere udenfor Rigsdagen, saa troer jeg, at man hos de Fleste vilde have fundet den Stemning, at de vilde have glædet sig mere ved, at Sagen ikke var bragt frem; end derved, at den er bragt frem i denne Session. Med hvilke Forventninger vi have bragt Sagen frem, forekommer det mig, at jeg saa tydeligt som muligt har udtalt ved de Ord, hvormed jeg indlejede Forhandlingen, og det undrede mig derfor, at man kunde komme til at udtale sig paa en anden Maade om disse vore Forventninger. Jeg sagde dengang, og det er min Mening endnu, at dette Lovforslag er det, der tilfredsstiller os meest, men at vi, ligesom vi tidligere ved enhver Leilighed have raft Haanden til Underhandlinger og ogsaa ere gaaede ind paa saadanne Underhandlinger, ogsaa nu vare beredte til at gjøre det Samme. Jeg troer ikke, at man kan ytre sig klarere strax ved Begyndelsen af en Forhandling, end vi have gjort ved denne min Udtalelse; thi jeg sagde udtrykkeligt, at saasnart det viste sig, at der var nogen Stemning fra den anden Side for at bidrage til at faae dette Udkast saaledes ændret, at det ogsaa kunde tilfredsstille den, saa vare vi villige til at indlade os paa saadanne Forandringer.